Передплачуйте й читайте одиноку робітничу ґазету в Канаді українською мовою — "Укр. Роб. Вісти"!

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ" ПОВИННІ БУТИ В КОЖНІЙ РОБІТНИЧІЙ ХАТІ! ВОНИ ПРИНОСЯТЬ РОБІТНИКАМ НАЙСКОРШЕ І НАЙПРАВДИВІШІ ВІСТИ З ЦІЛОГО СВІТА! ВОНИ ВСІ ВІСТИ, ВСІ ПОДІЇ ВИСВІТЛЮЮТЬ З ПРАВИЛЬНОГО РОБІТНИЧОГО БОКУ! ВОНИ ПОДАЮТЬ СТАЛО Й ТОЧНО ВІСТИ ПРО ПОДІЇ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ Й ШИРОКО ЇХ РОЗЯСНЮЮТЬ ПРАЦЮЮЧИМ. ВОНИ ВИКРИВАЮТЬ ГРАБІЖНИЦЬКУ ПОЛІТИКУ ВОРОГІВ РОБІТНИЧОЇ КЛЯСИ І ОРҐАНІЗУЮТЬ РОБІТНИЦТВО ДО ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ! СТАВАЙТЕ Ж ПЕРЕДПЛАТНИКАМИ "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ"!

БАНДИТСЬКА САЛДАТЕСКА ПІЛСУДСЬКОГО ГРОМИЛА І В СТЕЦОВІ ТА РУДОЛЬФІ

Лист зі Стецеви, повіту Снятин, до одної робітниці в Канаді.

Степова, пов. Снятин.

В нас були вибори до сойму на 16 листопада. Тобі може відомо, що сойм і сенат розвалено. Отож тому тепер відносини дуже напружені. Крім того на цілім Поділлю і Покуттю там в наших сторонах відпалюють двори і господарів. Навіть у Підвисоцькім двір згорів, а від того запалилася дальша часть села і згоріло щесь коло сорок і більше господарів. Між ними згорів також і вуйнин дедя (батько). Пани посуджують, що підпалів тих доконують українці. І зате висилають по селах військо, так звані карні експедиції, які страшенно все нищать і знущаються дуже над бідним селянством.

В Стецові були також перед Дмитрієм. Виробляли там неможливі речі, що я тобі не всилі всего описати. Людей страшенно били, казали розшивати хати, стодоли. У Івана Курилюка, у війта теперішнього, було весілля. Військо прийшло, людей порозганяло і не без того, щоб не побили, начиння зі стравою порозбивали.

Не обминули і нашої місцевости. В Рудольдорфі люде позамацували печі на храм, то вони печі порозвалювали і все з печів позабирали, а до розвалених печей піря напихали з подушок, які роздирали, а студенці виливали. В Юля Козієвича висипали насіння конюшини до бараболь в пивниці і ще там чогесь додали та все разом перемішали, щоб не було корисне.

В Стецові в читальні заложили недавно нову підлогу, банда та її цілком порубала, а стіни пооблуплювала, знищила все. Печетюка Дмитрія, нашого товариша, так збили, що мусить лежати. Одним словом, виробляють щось таке, на що колись напевне і татари були б не здобулися. І в інших селах діється таке, а може ще й гірше. Ходить їм о це, щоби всі люде голосували за польськими панами. Отак сестро, не всилі є тобі все описати. Не досить, що шкоди великої наробили, бо нещні лишились без крішки муки, але ще й били до схочу. Казали по себе висилати фіри. Між іншими виїхав і Іван Курилюк, то на дорозі тільки йому всипали, що ледви витримав. Подібне зробили і з Юлем Козієвичем. Не доста, що шкоду зробили йому, але ще й моцно побили, навіть не дивилися, що то війт. Немало дісталось і степівському війтові і багато-багато інших побито. В тій карній експедиції брав участь пан славний Атаманчук. Крім того було повно арештовань.

ОТАК "ПОБІДИВ" КАТ ТРУДЯЩИХ ПІЛСУДСЬКИЙ ПРИ ВИБОРАХ ДО СОЙМУ

Лист одного селянина зі села Конюшки, повіту Рогатин.

Конюшки, пов. Рогатин.

Шановні товариші!

Листа від вас я отримав і дуже вдоволений з того, що ви маєте спромежність знати про усі ті знущання і кривди, які то польський скажений фашизм на спілку з українськими УНДО-радикальними запроданцями, творять нашим українським селянам і робітникам, як також польським селянам і робітникам.

Як факт наведу вам уневаження при оцих останніх виборах до польського сойму державних та окружних ліст кандидатів робітничо-селянської лівиці, ППС-лівиці, польської селянської Самопомочі, Сель-Роб Єдність і білоруського Змагання. Натомість УНДО-радикальна ліста без жадного спротиву була принята. УНДО-радикали і УСДП-івці ішли до виборів в однім бльоку, так званім національнім бльоку.

Отже, товариші, бачите, що між польським а українським фашизмом немає основних розходжень, а найкращим удокументуванням УНДО-радикальної продажности буде ця, як то вони разом з графом Шептицьким у своїх кількох комунікатах відмежувалися від саботажів, як також від національної боротьби, доказуючи польському урядові, що вони є льояльними громадянами річипосполитої і що вони стояли і будуть стояти на платформі польського легалізму, а всякі ворохобні і саботажі спричинюють комуністи і сельробі й за це хай би винні їх покарати. Значить, УНДО-радикали і УСДП-івці дали свою печать і згоду на пацифікацію села, значить, на знущання і грабунки польськими військами українських селян.

Про те, як переходили вибори, напишу вам кількома словами, бо всього описати годі. На це потрібно було-б томів книжок списати. Агітація виборча рішучо була заборонена для робітниче-селянських партій, кандидатів на послів замикали в тюрму, або давали під домашній поліцейний догляд, а в час голосування, поліція відганяла і копала виборців від виборчого льокалю. А натомість силою гнали голосувати на лісту ч. 1, то є на бльок Пілсудського. Тому то Пілсудський "побідив" при виборах.

Де-кілька слів ще про пацифікацію села. В нашому селі були улани дня 14 жовтня. Нашу кооперативу і читальню знищили до тла. Загально писати не буду, бо ви прекрасно знаєте з тамтейших часописів, тільки підтверджую, що все це є правдою а навіть іще не все описане, бо нема в кожньому селі людей, які мали-б настільки відваги подати це до публичного відома, бо за це також грозять терором.

Як факт наведу вам, що комендант постерунку нашого села казав, що мені ще поломлять ребра.

НІ ОДНОГО ЦЕНТА НЕ ДАТИ НА ПОДАРКИ БОСАМ ТА ЇХНІМ НАЙМИТАМ

Гвелф, Онт.

Досить важке життя зараз робітників по усіх місцевостях Канади, а чимало робітників і робітниць ще самі собі його обтяжують. От і в нашій місцевості зараз що вечера лазять панські наймити хата в хату, жадають від робітників усякого питва і чимало робітників видають останні центи на випивку босам, щоб їх вдоволити. З отими босами тягається по хатах один робітник, який щойно самий приїхав з краю, а вже взявся за таке негідне діло, як натягування робітників.

Ось надходять попівські і панські різдвяні свята. Босівські наганячі збирають від тутешніх робітників і робітниць важко ними запрацьовані центи і готують за них кріємес презент для своїх панів-босів. В несдного робітника діти сидять голодні і неодіті вдома, а від його насилу забірають останній гріш на оті подарунки.

Та робітники й робітниці тутешньої місцевости самі повинні положити тому край. Важко самим вижити з ріднею, а тут давай ще усяким галапасам на випивку та на презенти. Ні одного цента капіталістичним найманцям — оцього повинні притримуватися всі, до яких заходять такі "гості".

Не дам!

Т-КА ЗЕНЬ РОЗПОВІЛА ПРО СОЦІЯЛІСТИЧНЕ БУДІВНИЦТВО В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ

Едмонтон, Алта.

На 26 листопада відбулося масове віче в Укр. Роб. Домі, на якому промовляла т-ка Зень, яка повернула з Радянського Союзу. Т-ка Зень була делеґаткою на Міжнародну конференцію жінок на пятий конґрес Червоного Профінтерну з дорадчим голосом. В 8 годині вечером саля Укр. Роб. Дому була вже заповнена. Багато робітників і робітниць вернулися до дому з браку місця.

Тов. Котик відкрив віче і вкоротці пояснив, в якій справі скликано віче і попросив т-ку Зень до слова. Т-ку Зень привітали присутні грімкими і довготревалими оплесками. Т-ка Зень вперше передала присутним пролетарський привіт від працюючих Радянського Союзу, який присутні приняли грімкими оплесками. Другий привіт передала від нашого пролетарського письменника тов. Ірчана, й присутні знов повітали грімкими оплесками.

Т-ка Зень почала свою промову враженням, яке винесла делеґація з Радянського Союзу. Делеґація відвідала Ленінград, відвідали фабрику, де працюють робітниці кравчині. Також відвідали текстільну фабрику.

У своїй промові заявила т-ка Зень, що робітницям і робітникам краще живеться, як у капіталістичних країнах. Робітники і робітниці Радянського Союзу забезпечені у фабриках, заводах та инших підприємствах. Мають відповідні вентеляції, санітарність, лікарське забезпечення, відповідне поменкання й харчі. Лікарі плачені державою, а не пацієнтом як в буржуазних країнах. Відвідали царські палати, де колись царі, князі і їм подібні гуляли та розкішне життя провадили, а тепер там є доми відпочинку робітників і робітниць. Не такі дуже слабі відпочивають там, що вже не здужають робити, а такі, що трохи змучені від праці.

Делеґація відвідала клініку, де лікуються робітники і робітниці безплатно на державний кошт. В клініці лікуються такі робітники і робітниці, що почуваються не дуже то здоровими. Такі хворі в капіталістичних країнах навіть і не думають йти лікуватися, бо не мають спромоги. В Радянськім Союзі не тоді лікують робітника, коли вже немежна вилічити його а, навпаки, лікують завчасу, коли людину мають вилічити.

Делеґація відвідала ще дітоні ясла, де виховують дітей тих матерей, що йдуть до праці, а дітий лишають під доглядом державним. Ніхто дітей не відбирає в материй, як це деякі люди говорять. Кожна мати може собі забрати дитину, коли лише захоче.

Делеґація відвідали теж і Донбас, вугільну індустрію. Там шахти забезпечені багато більше, як в буржуазних країнах. У підземеллі свіжого воздуху є доста, і гази не шкодять робітникам. Шахтярі працюють по шість годин на шихту. Поменкання мають задоволене.

Делеґація відвідала ще Червону армію й переговорювали з червоноармійцями. Червоноармійці добре вишколені не лише по військовім питанню а і по політичнім. Кожний червоноармієць є свідомий боєць. Хто прийде до Червоної армії неграмотний там його вивчують грамоти. Котрий червоноармієць вислужить свій час при війську, повертає додому і стає орґанізатором в колективізації.

Делеґація відвідала Харків і великі заводи, які будуються в Харкові. Великий тракторський завод виробляти́ме 50 тисяч тракторів річно. В згаданім заводі бракує зараз 4,000 робітників, а жовтоблакитні рептильки пишуть, що лише в самій Москві є 600,000 безробітних.

Т-ка Зень у своїй промові розказала, що робітники і робітниці в Радянськім Союзі працюють 4 дні в тиждень, а пятого дня відпочивають. Робітники постановили пятилітку виконати за чотири роки. Як же її виконати, коли бракує робітників? Робітники працюють по заводах чотири дні в тиждень, а пятого мають відпочинок. Ті робітники, що мають відпочинок, вони не відпочивають, а йдуть добровільно працювати на завод там, де бракує чотири тисячі робітників, в такий спосіб робітники хочуть таки виконати пятилітку за чотири роки. В Ленінграді треба було наладувати пароплав деревом, котрий мав відплисти в дорогу з вантажем, але не було кому його навантажити, бо було замало робітників. В той час робітниці згодилися заладувати пароплав деревом в той день, що їм призначений на відпочинок. Отак пролетаріят Радянського Союзу старається зробити пятилітку успішною.

Будівництво Радянського Союзу так скоро розвивається, що тяжко собі уявити. Виїдеш з одного міста до другого, переїдеш там два тижні, повернеш назад до того міста і побачиш нові будівлі, які виросли за так короткий час. Трудящі СРСР працюють щиро і кажуть: Ми працюємо самі на себе, а не на когось. Ми як відбудуємо нашу індустрію, тоді ми будемо менче годин робити і дещо при помочи машини буде мож виконувати всіляку важку роботу.

Селяне, котрі вступили вколективи, дуже задоволені. Селянин обробляє землю в колективі машиною, тракторами, сівалками, жниварками, комбайнами і трами машинами. В Радянському Союзі є 75,000 тракторів, котрими обробляють землю державну і колективну.

Безробітних в Радянськім Союзі немає, хіба ті, що не хочуть робити. Головно монахи, попи, котрі за царату жили в розкошах, а тепер їм те обірвалося не радо беруться за працю. Селяне до церкви не йдуть і ті монахи не мають з чого жити, а заробити чесною працею не хочуть. Отому й ходять по місті і жебрають в туристів по копійці, щоби якось жити. От чому вони є безробітними.

Т-ка Зень у своїй три годинній промові розказала присутним, які делеґація відвідала міста, де розбудовуються фабрики й заводи. Відвідали Ленінград, Москву, Харків, Одесу, Крим, Донбас, Баку, Кавказ, Азербайджан, Севастополь і инші міста в Радянськім Союзі. В Москві були на пятому Конґресі, на якому було понад 600 делеґатів з цілого світа.

По скінченню промови були питання, на які товаришка відповідала. Всі питання обширно пояснювала, аби робітникам і робітницям було зрозуміліше. На закінчення промови т-ка Зень кликала, аби робітники і робітниці були приготовані на випадок війни, яку приготовляють капіталісти проти Радянського Союзу. Треба бути приготованим, аби всі ті напали на Радянський Союз відбити.

Присутній.

"КЕНДЕЛ" нового фасону грамофони, які видають чудово гарний тон, в ціні від $35.00 до $55.00. Даємо на сплати на легкі услівя.
MACKENZIES HARDWARE LTD.
215 Kelvin Street
(153) Elmwood — Winnipeg

ДО ЧЛЕНІВ І СИМПАТИКІВ КАНАДІЙСЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ ОБОРОНЧОЇ ЛІҐИ У ВІННІПЕҐУ!

Товариші й Товаришки!

Буржуазний клясовий суд засудив т. Джеймса Бітого, вінніпеґського безробітного на 1 рік тюрми за його активну працю поміж безробітними.

По цілій Канаді зараз відбуваються судейські розправи над десятками безробітних, які домагалися праці або хліба й за це зістали громлені поліцейськими клобами по головах. І саме оцим жертвам клясового правосуддя, тим робітникам і робітницям загрожує вже тюрма.

Хто ж стане на оборону отих пролетарських бойців? Хто їм допоможе?

Ми самі! Ми, трудящі Канади, мусимо піднести наш могутній голос протесту і орґанізованим шляхом повести кампанію за їхнє звільнення з тюрми капіталістичного суду.

В цій справі Дистріктовий Комітет КРОЛ вже повів ударну акцію і закликає все робітництво помогти довести діло до кінця. Щоб дати робітникам Вінніпеґу ширше вияснення цьої акції, ДК КРОЛ друкує 25,000 летючок і закликає робітництво Вінніпеґу прийти в суботу, 27 грудня, від 10 години рано розносити ці летючки хата-в-хату.

Розношення летючок відбуватиметься з слідуючих місць:

в північнім Вінніпеґу—з Укр. Роб. Дому у Вінніпеґу;

в Іст Килдонан і Елмвуд—з Укр. Роб. Дому в Іст Килдонан;

в центральнім і полудневім Вінніпеґу, з Бон Акорд Бльоку;

в Сейнт Боніфейс — з Укр. Роб. Дому в Сейнт Боніфейс.

Боротьба робітничої кляси з капіталістичною щодня загострюється. Ми мусимо зміцнити свої ряди! Ми мусимо дати бойовий відбій буржуазному фронтові! Отже обовязком кожного свідомого робітника й робітниці є прийти помочи рознести згадані летючки.

ДК КРОЛ.

ЩО ТАКЕ КОЛЯДА

Дуже багато вважають, що в цім слові заховано ім'я якогось слов'янського бога Коляди, при чому прихильники такої "теорії" посилаються на постанови Стоглавого собору, що в них є таке місце: "Неці пам'яті того бога Коляди доселе не пересташа обновляті" та на одну сербську колядку, в якій згадується, "малонок бог Колядо". Нам конче потрібно знати, що ніякого бога Коляди в слов'ян ніколи не було і що різдвяні звичаї та чари в найменшій мірі відбивають свята на честь будь-яких богів.

Слово "коляда" пішло від римської назви перших днів кожного місяця — "календи". А що січневі календи, як зазначено вище, було продовжено Юстиніяном на 12 днів, тоб-то вони охопили весь цикл християнських різдвяних свят, то, в міру ширення християнства, словом "календи" в усіх народів почали називати весь період цих свят.

Так, на французькій мові цей період називають chalendes, на провансальській — calendas, на румунській — colinda, на сербській, словянській і словенській — koleda, на абхазькій — каланда, на гурійській — каландоба, на новогрецькій — колянта, на болгарській — коленде, на польській — колєнда, на українській — коляда, коледа та колета.

Відповідно до такої назви різдвяних свят приблизно цим самим словом називають і різдвяний хліб, що його подекуди роздають колядникам. Так у Франції його називають pain de colende, в Албанії — колендра, в Болгарії — колендар і в Сербії — колядо.

От і ми, українці, пасхальний хліб називаємо "паска", однак в цім слові якогось бога ніхто не уявляє. Безперечно, що в різдвяному хлібі, зокрема в "колеті", яка прищепилася з нас до Андрія, а на різдво збереглась лише в Литві, певна символівка є, як є вона й у великодній "пасці". Проте олицедіяння якогось бога в колядницькому хлібі рішуче треба відкинути. Що ж до того, що попи, складаючи постанови Стоглавого собору, назвали "коляду" богом, то це мабуть пояснюється просто їхньою неписьменностю та невіглаством.

Капіталізм робить з часописів капіталістичні підприємства, знаряддя наживи для багачів і знаряддя одурювання працюючих.

ЛИШЕ ЩО ВИЙШЛА З ДРУКУ НА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ДРУГА НОВА БРОШУРА ДЛЯ КАНАДІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ ПІД НАЗВОЮ

БОРОТИСЬ ЧИ ГОЛОДУВАТИ!!

FIGHT OR STARVE!!

Написав Стюарт Смит

Брошура виясняє значіння теперішної економічної кризи канадійського капіталізму для канадійських робітників.

В ній викривається зрадничу ролю реформістів і трейд-юнійних зрадників в сучасним періоді загострених боїв канадійської робітничої кляси.

Вона доказує, що безробітні лише орґанізованою силою і боротьбою можуть вибороти свої домагання.

Чи обставини робітництва погіршаться ще дуже з більшим загостренням капіталістичної кризи? На це питання найдете відповідь, в якій викривається в правдивім світлі закони економіки, які допровадять до ще гірших економічних обставин бідних фармерів і робітників. Проти безробіття і взагалі проти злиденних обставин робітничої кляси, заподіяних капіталізмом, протиставиться бойову програму комуністичної партії. Кожний робітник повинен мати цю брошуру.

ЦІНА ЦЕЇ БРОШУРИ ЛИШЕ 10 ЦЕНТІВ

WORKERS PUBLISHING ASS'N,
650 BAY STREET, TORONTO, ONT.

ЧИТАЙТЕ "ВОРКЕРА"!

ЧИТАЙТЕ І БОРІТЬСЯ! БУДУЙТЕ СИЛЬНУ РОБІТНИЧУ ПРЕСУ!

Без бойової ґазети, що є провідником і орґанізатором у боях робітників, не може бути дійсного робітничого руху.

Сьогодні в Канаді нема робітничої ґазети в англійській мові, що провадила б клясову боротьбу, за виїмком "Воркера". Через девять років ця газета відбивала всі спроби знищити її й далі виходить тижнево та освідомляє клясово робітників від моря до моря.

Передплата: на рік $2.00; на пів року $1.00.
Поодиноке число 5 центів.

Тут є карта замовлення. Виповніть її та зашліть негайно!

Enclosed find ..... for my subscription to the "Worker"
for a period of .....
Name ..... City .....
Address .....

THE WORKER
94 A CHURCH STREET
TORONTO — — — ONTARIO